

Niet-gebrandschilderd glas in lood. ①

Glas in lood reinigen is altijd delicaat en toch moet dat af en toe gebeuren. De algemene toestand van het glas, het lood, de mastiekslag of de slaglatjes, de aard van het glas en de eventuele schildering, bepalen de reinigingsmethode. Volg onderstaand stappenplan om glas in lood op een veilige manier schoon te maken en schade te voorkomen. Deze werkwijze is enkel geschikt voor niet-gebrandschilderd glas in lood in ramen en deuren, die makkelijk toegankelijk zijn. ①

WAT DOEN?

Werk veilig

Werk op ooghoogte. ②

- Werk op ooghoogte ②: gebruik een trapladder, een ladder of een kleine stelling. Zorg bij het plaatsen van de ladder of stelling voor een stabiele ondergrond.
- Plaats ladders nooit tegen glas van ramen of deuren en voorkom dat stellingarmen of -punten in het glas kunnen duwen.
- Gebruik nooit reinigingsmateriaal met telescopische stokken.
- Zet niet te veel druk op een glas-in-loodpaneel, je kan er doordrukken.
- Lood is giftig! Draag (wegwerp)handschoenen. Gooi ze weg of was ze achteraf.
- Bescherm meubilair onder de ramen door het tijdelijk af te dekken met een doek, zoals Tyvek®.
- Is de toestand van de ramen bedenkelijk? Win dan eerst advies in alvorens ze te reinigen.

Volg deze stappen voor het reinigen van niet-gebrandschilderd glas in lood:

Verwijder het spinrag. ③

STAP1: droog ontstoffen van de glas-in-loodramen

- Verwijder vuil en plantenresten op en tussen de windroeden, met de hand of een zachte borstel.
- Verwijder zand en spinrag op en rond de ramen. Gebruik hiervoor een microvezeldoek of een zachte borstel. ③
- Gebruik (maquillage)kwasten ④ voor het verwijderen van zand, spinnenwebben of plantenresten tussen het glas en de bindroeden.
- Microvezeldoeken zijn geschikt voor het reinigen van het glas en het schrijnwerk. Ze nemen vuil op in plaats van het te verplaatsen. Kies microvezeldoeken zonder lusjes.

Verwijder vuil tussen het glas en de bindroede. ④

STAP2: reinig het glas met een licht vochtige microvezeldoek.

Werk altijd glaasje per glaasje. ⑤

- Werk altijd glaasje per glaasje. ⑤
- Neem op tijd propere doeken, anders wordt het vuil verplaatst en veroorzaakt dit krassen.
- Voor waardevolle glas-in-loodramen:
  - Gebruik zuiver water (kraantjeswater is prima). Dit zal enkel het gewenste effect geven als de ramen regelmatig worden gereinigd.
  - Zijn de ramen vuil, gebruik dan zuiver water met een oplossing van 50/50 ethanol/water. Ethanol verdampt snel, waardoor het glas sneller droogt. Dit geeft bij regelmatig onderhoud en normale vervuiling al het gewenste effect.
  - Bij heel vuile ramen kan water met een scheutje reinigingsmiddel met neutrale pH (vb. 'Ecover allesreiniger') gebruikt worden. Reinig altijd na met zuiver water (liefst gemengd met ethanol/alcohol). Gebruik ook hier nooit overvloedig water!
- Voor minder waardevolle glas-in-loodramen mag een glasreiniger, zoals Instanet of Glassex, gebruikt worden. Spuit de glasreiniger nooit rechtstreeks op het glas zodat de glasreiniger niet tussen het lood loopt. Spuit op de vod en werk ook hier glaasje per glaasje.

Let erop dat het bindlood zich niet opent. ⑥

Draai open bindloodjes voorzichtig terug dicht. ⑦

Reinig samen met het glas in lood het schrijnwerk. ⑧

STAP3: Wees alert wanneer het bindlood tot 'rozetjes' is opgedraaid

- Let erop dat het bindlood zich niet opent. ⑥
- Draai open bindloodjes voorzichtig terug dicht in de oorspronkelijke richting. ⑦
- Te veel manipulatie van het bindlood doet het afbreken.
- Verwijder loshangende bindroeden en hou ze bij. Ze kunnen herplaatst worden.

STAP4: Reinig samen met het glas in lood het schrijnwerk ⑧

- Gebruik bij buitenschrijnwerk zuiver water (kraantjeswater is prima) en een milde zeep. Bij regelmatig onderhoud kunnen vuil, stof of roetuitstoot op deze manier geen hardnekkige korsten vormen.
- Ontstof binnenschrijnwerk met een droge microvezeldoek.

WAT NODIG?

- Zachte borstel of maquillagekwast
- Microvezeldoek zonder lusjes
- Water
- Reinigingsmiddel met neutrale pH of glasreiniger

WANNEER / HOE VAAK?

Hoe vaak?

- Dit is afhankelijk van de locatie van het gebouw en het ruimtegebruik. 1 à 2 keer per jaar nat reinigen is doorgaans voldoende. Neem wel vuil tussen het glas in lood en de bindroede en spinrag weg als dit nodig blijkt.
- Glas-in-loodramen in een stedelijke of industriële omgeving, of keukenramen vragen meer onderhoud.

WELKE ELEMENTEN?

- Enkel goed bereikbaar, niet-gebrandschilderd glas in lood.
- Win voor gebrandschilderd glas in lood, koepels en vlaklichten altijd eerst advies in bij Monumentenwacht of een glasrestaurator.

WIE?

- Eigenaar / beheerder van een gebouw met glas-in-loodramen
- Poetsploegen / vrijwilligers

DIT DOE JE NOOIT

- Reinig nooit met overvloedig water.
- Gebruik nooit harde instrumenten die krassen kunnen veroorzaken, zoals een staalborstel, staalwol of glasvezelborsteltjes.
- Gebruik nooit agressieve reinigingsproducten zoals detergents met te lage (zure) pH, zuren (azijn, zoutzuur ...) of basen (ammoniak) en week panelen nooit in baden. Ze logen het glas uit, waardoor het dof wordt.
- Gebruik geen microvezeldoeken met lusjes. In de lusjes blijven vuil en zand zitten die krassjes veroorzaken. Ook blijven de lusjes gemakkelijk achter het lood hangen.

MEER INFO

Onderhoudsbrochure monumentenwacht

- [Onderhoud van glas-in-loodramen](#)

Erfgoedhuis Den Wolsack
Oude Beurs 27 – 2000 Antwerpen
T + 32 3 212 29 50
btw-nr. 0445.321.852
info@monumentenwacht.be
www.monumentenwacht.be

monumentenwacht
Vlaanderen vzw
een initiatief van de Vlaamse provincies

